

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

2023 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1 : Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması	4
Tablo 2 : Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması	4

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

1868 yılında “Şûrâ-yı Devlet” adı ile kurulmuş olan ve 1924 Anayasası ile anayasal bir kurum haline getirilen Danıştay, 1961 ve 1982 Anayasalarında yüksek idare mahkemesi olarak yerini almıştır. 1982 Anayasasının 155 inci maddesi uyarınca Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. Danıştay, davaları görmek, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, idari uyuşmazlıkları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir. Bu çerçevede Danıştay, yürütme erkine yardımcı bir inceleme, danışma ve karar organı olmasının yanı sıra, yönetimin yargı yoluyla denetlenmesinde de etkin ve önemli görevleri haiz bir yargı kurumudur.

Danıştayın:

- Yargı Görevleri;

İlk derece mahkemesi sıfatıyla; Cumhurbaşkanı kararlarına, Cumhurbaşkanınca çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri dışındaki düzenleyici işlemlere, Bakanlıklar ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere, Danıştay İdari Dairesince veya İdari İşler Kurulunca verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemlere, birden çok idare ve vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere, Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları ile bu Kurulun görev alanı ile ilgili Danıştay Başkanlığı işlemlerine karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülme-yen kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idari davalar ile çeşitli kanunlarda ilk derecede Danıştayda görüleceği belirtilen davaları karara bağlamak, belediyeler ile il özel idarelerinin seçimle gelen organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri hakkındaki istemleri incelemek ve karara bağlamak,

Temyiz mercii sıfatıyla; idare mahkemelerinin ivedi yargılama usulü ile merkezi ve ortak sınavlara ilişkin yargılama usulüne tâbi uyuşmazlıklar hakkında verdikleri kararlar, bölge idare mahkemelerinin temyiz yolu açık olan nihai kararları, ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştayın verdiği nihai kararlar ile bölge idare mahkemelerince verilen ısrar kararlarını

temyizen incelemek ve karara bağlamak.

- Danışma ve İnceleme Görevleri;

Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerini, Kanunlarında Danıştaydan alınacağı yazılı bulunan düşüncelere ilişkin istekleri, Kamulaştırma Kanunu hükümleri uyarınca kamu idareleri arasında taşınmaz devri işlemlerine ilişkin uyuşmazlıkları, İl Özel İdaresi Kanunu hükümleri uyarınca Danıştaya verilen işleri, Belediye mevzuatı ile Danıştaya verilip idari davaya konu olmayan işleri, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yargılanmalarına ilişkin mevzuat uyarınca görülecek işleri incelemek ve gereğine göre karara bağlamak veya düşüncesini bildirmektir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Danıştay, 1982 yılında yürürlüğe giren 2575 sayılı Danıştay Kanunu'na göre teşkilat yapısını kurmuştur. 2575 sayılı Danıştay Kanunu uyarınca Danıştay bağımsızdır ve yönetimi ile temsili Danıştay Başkanına aittir.

Danıştay Başkanı, Danıştayın karar organlarından olan Danıştay Genel Kurulu ile İçtihatları Birleştirme Kuruluna, İdari İşler Kuruluna, İdari ve Vergi Dava Daireleri Kurullarına, Yüksek Disiplin Kuruluna, Başkanlar Kuruluna ve Başkanlık Kuruluna başkanlık eder.

Danıştay Başkanlığında iki başkanvekili bulunmakta olup, başkanvekilleri Danıştay Başkanına ait görevlerden Danıştay Başkanınca verilenleri yapar, Danıştay Başkanının yokluğunda kıdem sırasına göre ona vekillik eder, Danıştay Başkanının katılmadığı kurullara başkanlık ederler.

Danıştayda, Danıştay Başkanı, Başsavcı, Başkanvekilleri, Daire Başkanları ve Üyeler'in yanı sıra dava dosyalarını inceleyerek daire veya görevli kurullara gerekli açıklamaları yapmak, tutanakları hazırlamak ve karar taslaklarını yazmakla görevli, tetkik hâkimleri ve davalar hakkında hukuki düşüncelerini bildirmek üzere savcılar bulunmaktadır.

01.07.2016 tarihli ve 6723 sayılı Danıştay Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 3'üncü maddesi ile Danıştay Kanunu'nun 13'üncü maddesinde yapılan değişiklik ile daha önce toplam on beş olan daire sayısı; dokuzu dava ve biri idari olmak üzere on daireye indirilmiştir. Değişikliğe ilişkin mezkur Kanun'un 12'nci maddesi ile 2575 sayılı Kanun'a eklenen Geçici 27'nci maddesinde, Başkanlık Kurulunca 6723 sayılı Kanun'un

yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı yıl içerisinde daire sayısının ona indirilmesi öngörülmüş ise de 23.06.2022 tarihli ve 7413 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesi ile Danıştay Kanunu'nun ilgili maddesindeki "altı" ibaresi "on" şeklinde değiştirilmiştir.

Danıştayın idari yönetimi, Danıştay Başkanı, Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcıları ile idari hizmetler için kurulan müdürlükler ve bürolar vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. Danıştay Genel Sekreterliği görevini, Danıştay Başkanının seçeceği bir üye yerine getirmektedir.

Danıştay Başkanlığının çalışan toplam kadrolu personel sayısı 1637 olup; 608 personel hak ve yükümlülükler açısından 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu'na, 694 personel de 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi olarak görev yapmaktadır. Kurumda 657 sayılı Kanun'un 4'ncü maddesi (B) fıkrasına göre görev yapan sözleşmeli personel sayısı 64, işçi sayısı da 271'dir.

1.3. Mali Yapı

Danıştay Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir.

2023 yılı bütçesiyle Danıştay Başkanlığı'na 805.407.000,00 TL başlangıç ödeneği tahsis edilmiştir. Yıl içinde eklenen ve düşülen ödeneklerle beraber yıl sonu ödeneği 1.054.927.000,00 TL olmuştur. Bu ödeneğin 1.051.299.107,73 TL'si harcanmış olup harcamanın yıl sonu ödeneğine oranı % 99,66'dır. 2023 yılı içerisinde gerçekleşen bütçe gideri 1.051.299.107,73 TL, bütçe geliri de 66.394.704,64 TL'dir. Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Danıştay Başkanlığının ödenek üstü harcaması bulunmamaktadır.

Kurumun 2023 yılı bütçe giderleri ile gelirleri aşağıda tablo şeklinde gösterilmiştir:

Tablo 1 : Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması

Hesap Kodu	Ekonomik Kod 1	Bütçe Giderinin Türü	2023 Bütçe Başlangıç Ödeneği	2023 Yıl sonu ödeneği	2023 yılı harcama	Kullanılmayan Ödenek
830	01	Personel Giderleri	499.605.000,00	710.824.000,00	710.791.109,69	32.890,31
830	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	66.040.000,00	85.841.000,00	85.829.168,93	11.831,07
830	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	86.152.000,00	90.331.000,00	87.376.732,15	2.954.267,85
830	04	Faiz Giderleri	0	0	0	0
830	05	Cari Transferler	13.810.000,00	23.631.000,00	23.523.523,87	107.476,13
830	06	Sermaye Giderleri	139.800.000,00	144.300.000,00	143.778.573,09	521.426,91
		Kurum Toplamı	805.407.000,00	1.054.927.000,00	1.051.299.107,73	3.627.892,27

Tablo 2 : Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması

Hesap Kodu	Ekonomik Kod 1	Bütçe Gelirinin Türü	2023 (TL)
800		Bütçe Gelirleri Hesabı	66.394.704,64
800	01.00	Vergi Gelirleri	63.162.478,13
800	03.00	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.608.668,88
800	04.00	Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	
800	05.00	Diğer Gelirler	1.623.557,63
800	25.00	Kamu İdarelerinde Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	
810		Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı	80.694,32
810	01.00	Vergi Gelirlerinden Ret ve İadeler	72.703,57
810	03.00	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.428,87
810	05.00	Diğer Gelirler	1.561,88
		Net Bütçe Gelirleri Toplamı	66.314.010,32

Bütçe gelirleri; vergi, teşebbüs ve mülkiyet ile diğer gelirlerden oluşmaktadır. Vergi gelirleri grubu içerisinde; gelir vergisi, tevkif suretiyle kesilen katma değer vergisi, damga vergisi, yargı harçları, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri grubu içerisinde; lojman kira gelirleri, diğer gelirler grubu içerisinde; kişilerden alacaklar ile yukarıda tanımlanmayan diğer çeşitli gelirler bulunmaktadır.

Kurumun faaliyet sonuçları tablosuna göre; 2023 yılı faaliyet gideri 972.836.696,25 TL, net faaliyet geliri 67.408.741,00 TL olup dönem olumsuz faaliyet sonucu 905.427.955,25 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Danıştay Başkanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'a tabi olup, anılan Kanun'a ekli I Sayılı Cetvel (Genel Bütçeli İdareler)'de yer almaktadır.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında; *“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.*

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip 23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Amaç” başlıklı 1'inci maddesinde;

“Bu Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara

uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.” hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 310'uncu maddesinde kendi adına ekonomik varlık edinebilen, yükümlülük üstlenebilen, diğer kamu idareleri veya üçüncü şahıslarla ekonomik ilişkilere girebilen kapsama dâhil her kamu idaresinin bir kurumsal birim ve her kurumsal birimin bir mali raporlama birimi olduğu; 311'inci maddesinde kapsama dâhil kamu idarelerinin mali hizmetler birim yöneticilerinin, mali raporlama kapsamındaki mali tabloların belirlenen standartlara uygun olarak hazırlanmasından, üst yöneticilerin de bu hususları gözetmekten ve belirlenen süreler içinde yayımlanmasından sorumlu olduğu; 312'nci maddesinde kamu idarelerince, detaylı hesap planlarında yer alan hesaplardan aylık mizan ve yıllık olarak geçici ve kesin mizanların düzenleneceği; 313'üncü maddesinde kamu idarelerince hazırlanacak temel mali tabloların Bilanço, Faaliyet Sonuçları Tablosu, Nakit Akış Tablosu, Öz Kaynak Değişim Tablosu ve Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu olduğu; 314-316'ncı maddeleri ile 316-A ve 316-B maddelerinde bu tabloların mahiyetleri ve nasıl düzenleneceği; 327'nci maddesinde de mali tabloların hangi dönemlerde hazırlanıp yayımlanacağı belirtilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un 61'inci maddesinde *"Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca yürütülür"* denilmektedir. Bu kapsamda, Danıştay Başkanlığının muhasebe kayıt ve işlemleri 2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun 93'üncü maddesi 2'nci fıkrası gereğince Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Danıştay nezdinde kurulan muhasebe teşkilatı tarafından yürütülmektedir.

Kurumun harcamayı ve muhasebeleştirmeyi içeren iş ve işlemleri, 5018 sayılı Kanun'un temel prensipleri çerçevesinde tasarlanan ve geliştirilen Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemi olarak da adlandırılan Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden gerçekleştirilmektedir. Muhasebe yetkilisi görevini ise Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından atanan muhasebe yetkilisi yürütmektedir.

Kurumun mali raporlama işlemleri, 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 313'üncü ve 27.12.2014 tarih ve 29218

(Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 539’uncu maddesinde sayılan defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde İç Kontrol; *“İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan*

organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.” şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısıyla iç kontrol; idarenin yönetim sorumluluğu çerçevesinde, mali ve mali olmayan tüm işlemleri kapsayan ve idarenin kanunlara, diğer hukuki düzenlemelere uygun hareket etmesini sağlayan, zamanında ve düzgün raporlamayı gerektiren kontrollerdir.

Aynı Kanunun 56'ncı maddesinde iç kontrolün amacının; Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini, kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini, varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını sağlamak olduğu, 57'inci maddesinde; kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluştuğu ifade edilmiş, 58'inci maddesinin son fıkrasında da; harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak asgarî kontroller, malî hizmetler birimi tarafından ön malî kontrole tâbi tutulacak malî karar ve işlemlerin usûl ve esasları ile ön malî kontrole ilişkin standart ve yöntemlerin Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirleneceği açıklanmıştır.

5018 sayılı Kanun'un 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak hazırlanan “İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” 31.12.2005 tarih ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde Danıştayda iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi ile yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gereklerinin yerine getirilmesine ilişkin olarak, iki yıllık dönemler halinde İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planları hazırlanmakta ve uygulanması takip edilmektedir. Bu kapsamda;

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir.

İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir.

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Hassas görevlerin neler olduğu, hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur.

İdare performans programı, içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır.

İdare, stratejik, program-proje ve faaliyet düzeylerindeki risklerini belirlemiş, bu risklere yönelik kontrol faaliyetlerini içeren Risk Eylem Planını hazırlamıştır.

Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur.

İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır.

İdarede yapılan görevlendirmelerde, “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur.

İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir.

Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcut değildir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak yürütülmüştür. Bu usul ve esaslar dışında kalan mali karar ve işlemler harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlileri ile hiyerarşik yapıya uygun olarak harcama birimlerinin çeşitli kademelerinde kontrol edilmektedir.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez

değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır.

Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır. Ancak idarenin 15.12.2023 tarihli ve E.309/5953 sayılı Olur'ları (Ek-1) ile 2024 yılının ocak ayında uygulamaya konulan "Danıştay Başkanlığı 2024-2025 İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı"nda (Ek-2) "İzleme" bileşeninin "İS 18- İç denetim" standardı başlığı altında iç denetçi kadrosuna atama yapılması eylemi planlanarak takvime bağlandığı görülmüştür..

Sonuç olarak, idare tarafından uluslararası standartlar temelinde iç kontrolün kontrol ortamı, risk değerlendirmesi, kontrol faaliyetleri, bilgi ve iletişim ile izleme bileşenleri çerçevesinde ulusal mevzuat hükümlerinde öngörülen bir takım gereklilikler yerine getirilmiş olmakla birlikte kamu iç kontrol standartlarına uyumunu sağlamak üzere yapılması gereken çalışmaların devam ettiği görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Danıştay Başkanlığı 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>